

ΜΑΘΗΜΑ: **ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

ΤΑΞΗ: **Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ: ΚΕΦΑΛΑΙΑ:1,2,3,4,5,7,9,10

ΟΜΑΔΑ Α (Μονάδες 25)

Α.1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας δίπλα από κάθε πρόταση, τη λέξη ΣΩΣΤΟ, αν η πρόταση είναι σωστή, ή τη λέξη ΛΑΘΟΣ, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α. Αν μια αύξηση της τιμής κατά 25% (*ceteris paribus*) οδηγεί σε μια μείωση της ζητούμενης ποσότητας μικρότερη από 25%, τότε η ζήτηση του αγαθού είναι ελαστική.

β. Αν βελτιωθεί η τεχνολογία, άμεση συνέπεια της αύξησης της παραγωγής είναι η μείωση του μέσου και οριακού κόστους παραγωγής, αφού με την ίδια ποσότητα παραγωγικών συντελεστών, και εφόσον οι τιμές τους παραμένουν σταθερές, παράγουμε περισσότερο προϊόν.

γ. Αν τα συνολικά έσοδα των παραγωγών μετά την επιβολή κατώτατης τιμής από το κράτος είναι 1.800€ και οι παραγωγοί προσφέρουν στην κατώτατη τιμή 60 μονάδες προϊόντος, τότε η κατώτατη τιμή που επιβλήθηκε από το κράτος είναι ίση με 30€.

δ. Μια ελληνική κατασκευαστική εταιρία έχει αναλάβει την περάτωση (κατασκευή) ενός εμπορικού κέντρου στη Σαουδική Αραβία. Το εισόδημα που αποστέλλεται στην Ελλάδα δεν περιλαμβάνεται στο Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν της Ελλάδας.

ε. Σε περιόδους μεγάλης απασχόλησης και αυξανόμενων τιμών, ο προϋπολογισμός που σχεδιάζει μια κυβέρνηση πρέπει να είναι πλεονασματικός, για να μειωθούν οι πληθωριστικές τάσεις.

(Μονάδες 15)

Για τις παρακάτω προτάσεις Α.2. και Α.3. να επιλέξετε τη σωστή απάντηση, κυκλώνοντας το γράμμα που αντιστοιχεί στην πρόταση.

Α.2. Εάν αυξηθούν ταυτόχρονα η ζήτηση και η προσφορά ενός αγαθού:

- α. θα αυξηθεί οπωσδήποτε η τιμή ισορροπίας στην αγορά
- β. θα αυξηθεί οπωσδήποτε η ποσότητα ισορροπίας στην αγορά
- γ. θα μειωθεί οπωσδήποτε η ποσότητα ισορροπίας στην αγορά
- δ. θα μειωθεί και η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας στην αγορά

(Μονάδες 5)

Α.3. Η συνάρτηση ζήτησης για το αγαθό X ενός καταναλωτή με ετήσιο εισόδημα 20.000€ δίνεται από τη σχέση $Q_{D1}=200-50P$. Το επόμενο έτος το εισόδημα του καταναλωτή αυξήθηκε με αποτέλεσμα η νέα συνάρτηση ζήτησης του καταναλωτή για το αγαθό να διαμορφωθεί σε $Q_{D2}=300-50P$. Η εισοδηματική ελαστικότητα για $P=2€$ είναι $E_Y=2$. Να υπολογίσετε τον φόρο εισοδήματος στο νέο ετήσιο επίπεδο εισοδήματος, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα φορολόγησης εισοδήματος.

Ετήσιο Εισόδημα	Φορολογικός συντελεστής
0-10.000€	0%
10.001-20.000€	10%
20.001-40.000€	20%
40.001 και άνω	30%

- α. 1.000€
- β. 2.000€
- γ. 3.000€
- δ. 6.000€

(Μονάδες 5)

ΟΜΑΔΑ Β (Μονάδες 25)

B.1. Να αναπτύξετε:

α) τη φάση της ύφεσης του οικονομικού κύκλου. (Μονάδες 9)

β) τη φάση της ανόδου ή άνθησης του οικονομικού κύκλου. (Μονάδες 9)

B.2. Να αναπτύξετε τις θεωρίες που διατύπωσαν οι οικονομολόγοι στην προσπάθειά τους να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν το φαινόμενο των οικονομικών διακυμάνσεων.

(Μονάδες 7)

ΟΜΑΔΑ Γ (Μονάδες 25)

Επιχείρηση που στη βραχυχρόνια περίοδο παραγωγής χρησιμοποιεί 2 εργάτες, παρουσιάζει μέσο μεταβλητό κόστος (AVC) 24€. Όταν απασχολήσει 3 εργάτες παράγει συνολικά 90 μονάδες, το μέσο σταθερό κόστος (AFC) διαμορφώνεται στα 20€ και το οριακό προϊόν (MP) είναι 40 μονάδες. Όταν απασχολεί 4 εργάτες το μέσο προϊόν (AP) μεγιστοποιείται και το μέσο συνολικό κόστος (ATC) διαμορφώνεται στα 35€. Επίσης, από το σημείο αυτό ξεκινά ο βραχυχρόνιος πίνακας προσφοράς της επιχείρησης με τιμή πώλησης ίση με 20€.

Γ.1. Να υπολογιστεί το συνολικό προϊόν (Q), το μεταβλητό κόστος (VC) και το συνολικό κόστος (TC) όταν η επιχείρηση απασχολεί 2 και 4 εργάτες, αντίστοιχα. (Μονάδες 6)

Γ.2. Με τι κόστος θα επιβαρυνθεί η επιχείρηση όταν αυξήσει την παραγωγή της από 80 σε 100 μονάδες προϊόντος. (Μονάδες 6)

Γ.3. Αν η επιχείρηση χρησιμοποιεί έναν μεταβλητό και έναν σταθερό συντελεστή (κτήρια):

α. Να βρεθεί η τιμή-αμοιβή του μεταβλητού παραγωγικού συντελεστή. (Μονάδες 2)

β. Να βρεθεί ο αριθμός των κτηρίων εάν γνωρίζουμε ότι η τιμή-αμοιβή για κάθε κτήριο είναι 300€. (Μονάδες 2)

Γ.4. Στο σημείο όπου ξεκινά ο πίνακας προσφοράς η ελαστικότητα προσφοράς (E_s) είναι μοναδιαία ($E_s=1$). Να βρεθεί η συνάρτηση προσφοράς της επιχείρησης με δεδομένο ότι αυτή είναι γραμμική. (Μονάδες 3)

Γ.5. Αν στον κλάδο παραγωγής δραστηριοποιούνται ακόμη 49 επιχειρήσεις, όμοιες με την αρχική, να βρεθεί η αγοραία συνάρτηση προσφοράς. (Μονάδες 2)

Γ.6. Αν η αγοραία συνάρτηση ζήτησης είναι $Q_D=24.000-300P$:

α. Να προσδιοριστεί αλγεβρικά η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας. (Μονάδες 2)

β. Να υπολογιστεί η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή (E_D) στο σημείο ισορροπίας.

(Μονάδες 2)

ΟΜΑΔΑ Δ (Μονάδες 25)

Μια υποθετική οικονομία παράγει δυο αγαθά X και Ψ . Η οικονομία απασχολεί μόνο έναν παραγωγικό συντελεστή, την εργασία, και η τεχνολογία παραγωγής που διαθέτει είναι δεδομένη. Το εργατικό δυναμικό της οικονομίας είναι 1.000 άτομα. Ανεξάρτητα από τον αριθμό των εργαζομένων στην παραγωγή του ίδιου αγαθού, ένα άτομο όταν απασχολείται πλήρως και αποδοτικά μπορεί να παράγει είτε 10 μονάδες αγαθού X είτε 5 μονάδες αγαθού Ψ .

Δ.1. Να κατασκευάσετε τον **πίνακα παραγωγικών δυνατοτήτων** της οικονομίας.

(Μονάδες 4)

Δ.2. Να υπολογίσετε πόσες μονάδες αγαθού Ψ θα θυσιαστούν για να παραχθούν οι πρώτες 2.000 μονάδες αγαθού X .

(Μονάδες 3)

Δ.3. Να χαρακτηρίσετε, κάνοντας τους απαραίτητους υπολογισμούς, το συνδυασμό

K ($X=7.000$, $\Psi=1.500$) ως εφικτό, ανέφικτο ή άριστο. Να αιτιολογήσετε την οικονομική σημασία αυτού του συνδυασμού.

(Μονάδες 4)

Δ.4. Αν το 2019 η οικονομία παράγει στο συνδυασμό Λ ($X=4.000$, $\Psi=2.000$):

α. να υπολογίσετε τον αριθμό των ανέργων και το ποσοστό ανεργίας στο συνδυασμό Λ .

(Μονάδες 6)

β. να υπολογίσετε το ΑΕΠ του 2019 σε σταθερές τιμές του 2018 καθώς και την τελική τιμή του αγαθού Ψ για το 2019, αν είναι γνωστό ότι:

- το εργατικό δυναμικό αποτελεί το 80% του πληθυσμού της χώρας
- η τελική τιμή του αγαθού X το 2019 είναι 10€
- το Ονομαστικό ΑΕΠ για το 2019 είναι ίσο με 80.000€
- το Κατά Κεφαλήν Πραγματικό ΑΕΠ το 2019 είναι 40€

- έτος βάσης θεωρείται το 2018

(Μονάδες 5)

γ. Να υπολογίσετε τον ρυθμό πληθωρισμού για το έτος 2019.

(Μονάδες 3)

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα καθώς και τα ατομικά στοιχεία μαθητή. Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο και να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

* Το παρόν κριτήριο εξέτασης συντάχθηκε από την ομάδα διδασκόντων του Τομέα Οικονομίας του Φροντιστηρίου «Αξία» και αποτελεί πνευματική τους ιδιοκτησία. Η χρήση του εκτός Φροντιστηρίου, επιτρέπεται μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Οποιαδήποτε άλλη χρήση ή αναπαραγωγή χωρίς άδεια, μπορεί να επιφέρει τις προβλεπόμενες από τον Νόμο κυρώσεις.